ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

Κείμενο: Η γενιά του εγώ

Εδώ και μερικές δεκαετίες τα παιδιά του δυτικού κόσμου μεγαλώνουν με κανακέματα και επαίνους και διαρκείς τονωτικές ενέσεις του Εγώ τους σε μια καλών προθέσεων προσπάθεια ενίσχυσης της αυτοεκτίμησής τους. Πού οδήγησε αυτό; Στην εμφάνιση μιας γενιάς που αν και επισήμως ονομάζεται Γενιά Υ (ως διάδοχος της Γενιάς Χ), τώρα διεκδικεί τον καθόλου κολακευτικό τίτλο της «Γενιάς του Εγώ». Οι εκπρόσωποί της **εμφανίζονται** εγωκεντρικοί και νάρκισσοι, έχουν υπερτιμημένη άποψη για τον εαυτό τους και διακατέχονται από υπερβολικά υψηλές και έξω από τις δυνατότητές τους προσδοκίες, με **αποτέλεσμα** να «λυγίζουν» ευκολότερα κάτω από τις δυσκολίες της πραγματικής ζωής και να ρέπουν περισσότερο προς την κατάθλιψη.

Όπως καταλαβαίνει κανείς από το όνομά της, η «Γενιά του Εγώ» έχει προσελκύσει ήδη τα πυρά. Οι εκπρόσωποί της κατηγορούνται ότι είναι κακομαθημένοι, **αλαζονικοί** και νάρκισσοι, ότι έχουν μια αδικαιολόγητη αίσθηση πως δικαιωματικά όλα τους ανήκουν. Οι καθηγητές παραπονούνται ότι οι σημερινοί φοιτητές απαιτούν μόνιμη προσοχή. Οι εργοδότες δυσκολεύονται να καταπιούν τα υπερδιογκωμένα εγώ των νεαρών υπαλλήλων τους, ενώ οι ψυχοθεραπευτές λένε ότι βλέπουν μια νέα γενιά ασθενών οι οποίοι έχουν κατάθλιψη επειδή δεν μπορούν να φθάσουν στο ύψος των υπερβολικών προσδοκιών τους. Οι επικριτές **υποστηρίζουν** ότι το φταίξιμο βρίσκεται στους γονείς, στους δασκάλους και στους άλλους ενηλίκους οι οποίοι υπερέβαλαν στο να μεγεθύνουν την άποψη που έχουν τα παιδιά για τον εαυτό τους από τα πρώτα τους χρόνια.

Ένας από τους πλέον ένθερμους επικριτές της σημερινής νεολαίας είναι η Τζιν Τουένγκι, ψυχολόγος στο Πολιτειακό Πανεπιστήμιο του Σαν Ντιέγκο της Καλιφόρνιας και συγγραφέας τού «Generation Me». *«Μια αδικαιολόγητα καλή γνώμη κάποιου για τον εαυτό του, ματαιοδοξία»*, αυτός είναι ο ορισμός που ταιριάζει καλύτερα στη Γενιά Υ, σύμφωνα με την κυρία Τουένγκι. Και αυτή είναι η πηγή του προβλήματος. Κατ' αρχάς, τα «παραφουσκωμένα εγώ» δημιουργούν σε πολλά νεαρά άτομα μη ρεαλιστικές προσδοκίες και η ανικανότητά τους να τις εκπληρώσουν μπορεί να οδηγήσει σε κατάθλιψη. Θεωρεί, μάλιστα, υπεύθυνους τέσσερις παράγοντες: τις αλλαγές στη συμπεριφορά των γονέων, τη λατρεία της διασημότητας, το Διαδίκτυο και τον εύκολο δανεισμό. «Όλοι αυτοί οι παράγοντες επιτρέπουν στους ανθρώπους να έχουν μια διογκωμένη αίσθηση του εαυτού τους, στην οποία το φαίνεσθαι της επίδοσης είναι πιο σημαντικό από αυτή καθαυτή την επίδοση» λέει .

Σήμερα οι ψυχολόγοι συμφωνούν στο ότι η υψηλή αυτοεκτίμηση αποτελεί συχνότερα τη συνέπεια θετικών γεγονότων στη ζωή παρά την

Δρ. Πολύβιος Πρόδρομος, Φιλόλογος

αιτία τους – ένα μήνυμα το οποίο ακόμη δεν έχει περάσει σε γονείς και δασκάλους. Ο Μπαουμάιστερ υποστηρίζει ότι, αντί να «χτίζουμε» το «εγώ» των παιδιών, θα πρέπει να οικοδομήσουμε τον αυτοέλεγχό τους. Ισχυρίζεται, ότι τα παιδιά θα πρέπει να μάθουν να ελέγχουν τις παρορμήσεις τους και να επιμένουν σε δύσκολα έργα ώστε να μπορέσουν να επιτύχουν τους στόχους τους, κάτι το οποίο θα ενισχύσει με φυσικό τρόπο την αυτοεκτίμησή τους. Οι γονείς και οι δάσκαλοι μπορούν να βοηθήσουν στην ανάπτυξη της αυτοπειθαρχίας ενθαρρύνοντας τα παιδιά να αποκτήσουν καλές συνήθειες. Και αντί να τους παρέχουν διαρκή και επομένως ανούσιο έπαινο, θα πρέπει να ενθαρρύνουν τα πραγματικά **επιτεύγματα**.

Η υπερβολική αυτοεκτίμηση μπορεί να δημιουργήσει προβλήματα, το ίδιο όμως ισχύει και για τη χαμηλή αυτοεκτίμηση. Στην εφηβεία τα παιδιά γίνονται ευάλωτα καθώς ο «συμπαγής» εγωκεντρισμός που έχουν στα πρώτα τους χρόνια αρχίζει γρήγορα να αποκτά ρωγμές. Οι γονείς φυσικά θέλουν να προστατεύσουν το παιδί τους σε αυτή την κρίσιμη ηλικία, όμως το να το στολίζουν με αβάσιμους επαίνους δεν είναι η λύση. Μια καλύτερη τακτική είναι να ενθαρρύνουν τα παιδιά να σκέφτονται τους άλλους.

Άρθρο της Spinney Laura, δημοσιευμένο στην εφημ. Το Βήμα/science, 23/9/2012.(Διασκευασμένο και συντομευμένο για τις απαιτήσεις τού κριτηρίου).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Α. Διαβάσατε το πιο πάνω άρθρο και θέλετε να ενημερώσετε για το περιεχόμενό του τους συμμαθητές και τις συμμαθήτριές σας. Να γράψετε ένα κείμενο 120-130 λέξεων όπου θα το παρουσιάζετε με συντομία.

[Μονάδες 25]

Β1. Σε καθεμιά από τις προτάσεις/πληροφορίες που ακολουθούν να δώσετε τον χαρακτηρισμό «ΣΩΣΤΟ» ή «ΛΑΘΟΣ», ανάλογα με το αν αποδίδουν το νόημα του κειμένου σωστά ή όχι.

α) Οι σημερινοί νέοι είναι εγωιστές και νάρκισσοι.

β) Οι σημερινοί νέοι αντιμετωπίζουν αισιόδοξα τις δυσκολίες τής ζωής.

γ) Το διαδίκτυο ευθύνεται, κατά κύριο λόγο, για την «Γενιά του εγώ».

δ) Γονείς και δάσκαλοι πρέπει να βοηθήσουμε τα παιδιά, ώστε να αποκτήσουν αυτοέλεγχο.

Δρ. Πολύβιος Πρόδρομος, Φιλόλογος

ε) Η τόνωση των παιδιών, ακόμα και με ψευδείς επαίνους, τα βοηθάει να αναπτύξουν σωστά την προσωπικότητά τους.

[Μονάδες 10]

Β2. Να γράψετε τρία (3) αποδεικτικά μέσα που χρησιμοποιεί η αρθρογράφος για να στηρίξει τις θέσεις της.

[Μονάδες 6]

Β3. Πώς οργανώνεται ο λόγος στη 2η παράγραφο (Όπως καταλαβαίνει κανείς… από τα πρώτα τους χρόνια.) **του κειμένου;**

[Μονάδες 5]

Β4. Με ποια συλλογιστική πορεία (παραγωγική-επαγωγική) αναπτύσσεται η 4η παράγραφος (Σήμερα οι ψυχολόγοι… πραγματικά επιτεύγματα.) **του κειμένου;**

[Μονάδες 4]

Β5. Από το β' συνθετικό των πιο κάτω λέξεων να σχηματίσετε μια νέα σύνθετη λέξη: **εργοδότες, επικριτές, ψυχολόγοι, παρέχουν, δημιουργήσει.**

[Μονάδες 5]

Β6. Να γράψετε ένα συνώνυμο για καθεμιά από τις πιο κάτω λέξεις του κειμένου: **εμφανίζονται, αποτέλεσμα, αλαζονικοί, υποστηρίζουν, επιτεύγματα**.

[Μονάδες 5]

Γ. ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΛΟΓΟΥ

Σύμφωνα με τον Αριστοτέλη, είναι κακό να διεκδικεί κάποιος λιγότερα από αυτά που αξίζει, όπως είναι εξίσου κακό να διεκδικεί περισσότερα από αυτά που δικαιούται. Είναι πολύ σημαντικό, λοιπόν, το να μπορεί κάποιος να εντοπίσει τις αξίες που τον αντιπροσωπεύουν πραγματικά, να βρει τον εαυτό του. Σε ένα άρθρο (500-600 λέξεων) που θα δημοσιεύσετε στον διαδικτυακό ιστότοπο του σχολείου σας, θα αναφερθείτε στα ευεργετικά αποτελέσματα τής αυτογνωσίας για το άτομο, καθώς και στα

Δρ. Πολύβιος Πρόδρομος, Φιλόλογος

εμπόδια που συναντάει ο άνθρωπος στην προσπάθειά του στην προσπάθειά του για την κατάκτησή της.

[Μονάδες 40]

[Επιμέλεια κριτηρίου: Δρ. Πολύβιος Ν. Πρόδρομος, Φιλόλογος]

Δρ. Πολύβιος Πρόδρομος, Φιλόλογος